

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi ELVAN tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Koronavirüs salgınıyla birlikte dünya genelinde ekonomik koşullar daha da kötüleşmiş, ülkelerin içe kapanmasıyla birçok ülkede yaşanan ekonomik kriz daha da derinleşmiştir. Türkiye'de resmi olarak salgının başladığının duyurulmasının üzerinden bir yılı aşkın zaman geçmesine rağmen vatandaşın beklentilerini karşılayacak etkili ekonomik önlemlerin hükümetçe alınmadığı, aşılama takviminin sürekli değiştiği görülmektedir.

Yaşanan ekonomik belirsizlikler içinde Merkezi Yönetim Bütçesi gider kalemlerinde (EKOD4 bütçe sınıflandırmasına göre 5311 nolu kalemde) 2020 yılının sadece ilk üç ayında toplam 341 milyon 494 bin liranın “dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” harcandığı görülmektedir. 2019 yılında söz konusu kuruluşlara yapılan cari transfer miktarı 840 milyon 524 bin TL iken pandeminin başladığı 2020 yılında aynı kalemde yapılan harcama toplamı 968 milyon 769 bin TL olarak kayıtlara geçmiştir. Pandemiye rağmen bu kuruluşlara yapılan cari transferlerin düşmemesi dikkat çekicidir. 2021 yılının ocak-şubat ayları bütçe gerçekleşme oranlarına bakıldığında aynı kalemde sadece 2 ayda 213 milyon TL cari transfer yapıldığı görülmektedir. Diğer yandan 2020 yılının ilk üç ayında yapılan cari transfer miktarının önceki yılın aynı dönemine göre %93 dolayında artmış olması da büyükşehirleri kaybeden hükümetin “dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” yönelik cari ödemeleri dorudan bütçeden karşılamaya yöneldiğini düşündürmektedir.

43733

Yerel yönetimlerin salgına karşı ne kadar zor koşullarda mücadele verdiği bilindiği ve halka kaynak aktarmak için canla başla çalıştığı halde adları açıklanmayan “kurum ve kuruluşlara” böylesine ciddi bir kaynak aktarılmasının demokratik bütçelerin olmazsa olmaz özelliği olan şeffaflık, hesap verebilirlik ve fonksiyonellik anlayışıyla bağdaşmadığı değerlendirilmektedir.

Salgın sürecinde artan işsizlik ve hayat pahalılığına karşı vatandaşa doğrudan kaynak aktarılmazken, açıklanan ekonomi paketlerinde doğrudan vatandaşın cebine aktarılan kaynaklar yetersizken çeşitli dernek kurum ve kuruluşlara bu denli büyük bütçe ayrılması kamuoyuna açıklanmaya haiz bir durumdur.

Buna göre;

1 – 2021 yılı bütçesinden “dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” önerenin cevaplandırıldığı tarih itibariyle yapılan cari ödemelerin toplamı ne kadardır?

2 – Bütçe kaynakları doğrudan vatandaşa aktarılacağı yerde neden “dernek kurum ve kuruluşlara” aktarılmaktadır? Kaynakların devlet eliyle vatandaşa ulaştırılmamasının gerekçesi nedir?

3 – Daha önce ağırlıklı olarak büyükşehir belediyeleri bütçesinden yardım aktarıldığı bilinen “dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” yapılan cari transferler doğrudan Merkezi Bütçeden mi karşılamaktadır?

4 – Merkezi Bütçeden İstanbul yerelindeki “dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” yapılan cari transferlerin miktarı ne kadardır? Bu cari transferler hangi kurum ve kuruluşlara yapılmıştır?

5- 2020 yılında “Dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” yapılan cari transferlerin miktarı 968 milyon 769 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Buna göre cari transfer yapılan kurumlar hangileridir? Bunlara yapılan cari transferler ayrı ayrı ne kadar olmuştur?

6– Bütçelerin fonksiyonel olması gerekliliği dikkate alındığında salgın sürecinde bütçe kaynakları hangi amaçla dernek ve kuruluşlara aktarılmıştır? Bu aktarımlar hangi ihtiyaca dönük yapılmıştır?